Curs 2
20 octombrie

ISTORIA PSIHOLOGIEI

Ce este omul?

Aristotel: "Omul este un animal raţional". NU!

Suntem asemănători doar aparent cu animalele, datorită biologicului, însă la om biologicul este culturalizat.

Omul este o *fiinţă spirituală*. Comportamente şi activităţi pur spirituale ale omului:

- credinţa în Dumnezeu
- creaţia: descoperire, invenţie, inspiraţie, revelaţie (*naturală*, adică despre natură - Newton, şi *mistică*)
- metafizica, matematica.

V. Surdu: "În timp ce porcul *este*, omul *există*." Diferenţa: omul are *conştiinţa* existenţei sale.

Concepţia despre suflet la marii filosofi greci
(Socrate, Platon, Aristotel, Pitagora)

Socrate: "*Cunoaşte-te pe tine însuţi şi astfel vei cunoaşte toate forţele ascunse ale Universului*." (Lat: Nosce te ipsum; gr. Gnothy seauton)

Motto-ul ales de Socrate pentru a-i concentra teza principală semnifică faptul că, între universul exterior, din afara omului, şi universul spiritual există analogii pînă la identitate.

Socrate aduce o răsturnare copernicală a gîndirii epocii sale pentru că, spre deosebire de toţi filosofii de dinaintea lui, care însemnau la cunoaşterea misterelor lumii, el îndeamnă la **introspecţie**.

Socrate a fost condamnat la moarte pentru că "a corupt sufletul tinerilor şi i-a deturnat de la treburile cetăţii", "i-a îndemnat la pasivitate şi la corupţie intelectuală". În realitate, însă, aceste acuzaţii constituiau un simplu pretext, căci de fapt conducătorii cetăţii se temeau că, prin învăţăturile sale, Socrate va distruge politeismul.

Maieutica (moşirea ideilor) era sistemul folosit de Socrate pentru a îndruma spre adevăr: el provoca interlocutorul răspunzîndu-i la întrebare cu alte întrebări, ajutătoare, ghidîndu-l astfel spre adevăr, spre răspuns.

La Socrate, *sufletul este nemuritor* pentru că e nematerial şi, deci, neputrescibil.

Platon

La Platon apare pentru prima oară conceptul de *arhetip* (însemnînd "model pre-uman"). De asemenea, tot el introduce şi conceptul de *anamnesis* (însemnînd memoria ancestrală, eternă, cu care ne naştem). Jung foloseşte pentru acest concept expresia "mintea strămoşilor noştri cărunţi".

Exemplu de arhetip românesc: bucuria în faţa morţii, care poate fi urmărită de-a lungul timpului, de la dacii care îşi ofereau ritualic cei mai merituoşi tineri lui Zamolxis şi întîmpinau cu bucurie moartea, pînă în prezent, la cimitirul vesel de la Săpînţa.

La Platon, sufletul este nemuritor pentru că se perpetuează la nesfîrşit de la o generaţie la alta.

Info:
Pentru seminar, de citit măcar una din lucrările celor patru.

N.B. Caută cărţile psihologului american John Dewey.